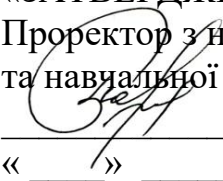

Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Факультет підвищення кваліфікації та перепідготовки
Кафедра педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

 Світлана ПАНЧЕНКО
« ____ » _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ВК 3.2. СОЦІАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Галузь знань: D - Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D3 Менеджмент

Освітньо-професійна програма: Менеджмент і адміністрування

Рівень вищої освіти: другий (магістерський рівень)

Ступінь вищої освіти: магістр

Освітня кваліфікація: магістр менеджменту

Форма навчання: денна/заочна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник: Єфремова Г. Л., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки, спеціальної та менеджменту КЗ СОППО

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

Засідання кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту
Протокол № 11-а від «23» червня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Г.Л. Єфремова

Засідання кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту
Протокол № 4 від. «28» листопада 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Г.Л. Єфремова

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

28.11.2025 р. _____ Людмила ІВАШИНА

Керівник навчального відділу

28.11.2025 р. _____ Ельвіра ГОЛОВАЧ

Проректор з науково-педагогічної

та навчальної роботи

28.11.2025 р. _____ Світлана ПАНЧЕНКО

Ця робоча програма освітнього компонента не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Статус освітнього компонента	Вибірковий компонент освітньої програми
Загальна кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин	Загальний обсяг годин – 90 годин. Для денної форми навчання: лекції – 14 годин; семінарські заняття – 16 годин; самостійна робота – 60 годин. Для заочної форми навчання: лекції – 8 годин; семінарські заняття – 10 годин; самостійна робота – 72 годин.
Курс та семестр вивчення освітнього компонента	Денна форма: курс – II; семестр – 3. Заочна форма: курс – II; семестр – 3.
Вид підсумкового контролю	Диференційований залік
Мова викладання	Українська
Кафедра що забезпечує викладання	Педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту
Інформація про викладача, який забезпечує вивчення освітнього компонента	Єфремова Галина Леонідівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри
Інформація про консультації	За потреби
Пререквізити (передумови для вивчення освітнього компонента)	Інформаційний менеджмент; Основи комунікативної культури керівника
Постреквізити (дисципліни, в яких будуть використовуватися знання, отримані під час вивчення курсу)	Корпоративна етика та соціальна відповідальність
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою освітнього компонента «Соціальний менеджмент» є ознайомлення студентів з предметом, пріоритетними завданнями, основними положеннями і принципами, провідними формами і методами соціального менеджменту.

Програма курсу спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок з соціального менеджменту, вивчення умов і принципів соціального менеджменту, основ організації управлінської діяльності, основних понять та категорій соціального менеджменту, тенденцій сучасного розвитку сфери управління, умов діяльності організацій.

Основними **завданнями** вивчення ОК «Соціальний менеджмент» є:

- ознайомлення магістрантів з теоретичними та практичними аспектами соціального менеджменту;
- оволодіння базовими принципами, закономірностями та інформаційними технологіями соціального менеджменту;
- вироблення навичок управління в соціальній сфері;
- набуття фахових умінь застосовувати методологічний інструментарій теорії менеджменту для аналізу організаційно-управлінських явищ і процесів у соціальній сфері;
- розвиток у магістрантів навичок організації та координації соціальної роботи з різноманітними категоріями населення.

3. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Менеджмент як сучасний напрямок соціального управління. Соціальне управління та соціальний менеджмент. Методологічні засади соціального менеджменту. Методи та функції соціального менеджменту як науки. Закони соціального менеджменту. Принципи соціального менеджменту. Соціальний менеджмент як система, його об'єкти та суб'єкти. Механізми соціального менеджменту. Сутність управління соціальною роботою. Соціальна політика. Соціальна сфера. Соціальне управління. Поняття менеджменту. Становлення і розвиток соціального менеджменту. Визначення сутності та змісту соціального менеджменту. Типологія соціального менеджменту.

Змістовий модуль 2.

Тема 2. Моделі, методи, закони, принципи та функції соціального менеджменту. Об'єкт та суб'єкт соціального менеджменту. Підходи, моделі та методи взаємозв'язку об'єктів та суб'єктів соціального менеджменту. Комплексний підхід соціального менеджменту. Складові елементи управління в контексті адаптаційного підходу. Методи побудови структури соціальної служби. Закони та принципи соціального менеджменту. Основні закономірності соціального менеджменту. Функції соціального менеджменту. Самоуправління як метод соціального менеджменту. Принципи самоуправління.

Змістовий модуль 3.

Тема 3. Організація та менеджмент соціальної роботи. Поняття і структура соціальних організацій. Сутність соціальної організації. Ієрархія та управління в соціальних організаціях. Цілі організації. Стратегії організації. Різновиди соціальних організацій. Формальні організації. Неформальні організації. Ділові організації. Громадські спілки. Проміжні форми організацій. Асоціативні організації. Складні організації. Організації в менеджменті соціальної роботи. Управління організаціями. Загальні принципи властиві всім видам соціальної

управлінської діяльності. Фактори впливу на організацію. Внутрішнє середовище організації. Функціональні сфери зовнішнього середовища.

Змістовий модуль 4.

Тема 4. Роль менеджера в діяльності організації. Оцінка менеджерських здібностей та визначення придатності до управлінської діяльності. Характерні риси та навички керівника. Лідерство, вплив та влада. Сучасні підходи до визначення лідерства. Порівняльні характеристики лідерства. Харизматичне лідерство. Стиль лідерства керівника. Характеристики типів темпераменту. Класифікація людських рис. Типи поведінки менеджерів. Хибні типи авторитетів. Управлінська праця менеджерів соціальної роботи. Основні якості сучасного менеджера.

Змістовий модуль 5.

Тема 5. Управління соціальними конфліктами та стресами. Сутність та причини конфлікту. Негативні та позитивні соціальні прояви конфлікту. Управління конфліктною ситуацією. Стилі поведінки в конфліктній ситуації. Переговори як процес співпраці. Стресові ситуації та управління ними. Симптоми стресу. Організаційні чинники стресу.

Змістовий модуль 6.

Тема 6. Психологічні особливості ділового спілкування. Психологічні особливості ділового спілкування. Функції ділового спілкування. Рівні ділового спілкування. Загальні правила поведінки з керівником. Особливості стосунків із заступниками. Стратегія поведінки з різними типами керівників. Техніка ведення ділових індивідуальних бесід. Ділова розмова по телефону. Вміння слухати. Створення сприятливого психологічного клімату. Підбір команди. Тактико-технологічні характеристики переговорів. Загальні правила поведінки на переговорах. Головні завдання переговорів. Реакції на маніпулятивну поведінку та захист від неї під час переговорів.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Розподіл годин за денною формою навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	Усього	у тому числі		
		л	сем.	с/р
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Модуль 1				
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Менеджмент як сучасний напрямок соціального управління	11	4	2	5
Змістовий модуль 2				

Тема 2. Моделі, методи, закони, принципи та функції соціального менеджменту	14	2	2	10
Змістовий модуль 3				
Тема 3. Організація та менеджмент соціальної роботи	9	2	2	5
Змістовий модуль 4				
Тема 4. Роль менеджера в діяльності організації	16	2	4	10
Змістовий модуль 5				
Тема 5. Управління соціальними конфліктами та стресами	11	2	4	5
Змістовий модуль 6				
Тема 6. Психологічні особливості ділового спілкування	9	2	2	5
<i>Усього годин</i>	60	14	16	30
Модуль 2				
ІНДЗ	15	-	-	15
Підсумкове теоретичне завдання (диф.залік)	15	-	-	15
Усього годин	30	-	-	30
Разом	90	14	16	60

Розподіл годин за заочною формою навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Заочна форма			
	Усього	у тому числі		
		л	сем.	с/р
<i>I</i>	2	3	4	5
Модуль 1				
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Менеджмент як сучасний напрямок соціального управління	7	2		10
Змістовий модуль 2				
Тема 2. Моделі, методи, закони, принципи та функції соціального менеджменту	14	2	2	10
Змістовий модуль 3				
Тема 3. Організація та менеджмент соціальної роботи	9	2		7
Змістовий модуль 4				
Тема 4. Роль менеджера в діяльності	14	2	2	10

організації				
Змістовий модуль 5				
Тема 5. Управління соціальними конфліктами та стресами	9	2	2	5
Змістовий модуль 6				
Тема 6. Психологічні особливості ділового спілкування	7		2	10
<i>Усього годин</i>	60	8	10	42
Модуль 2				
ІНДЗ	15	-	-	15
Підсумкове теоретичне завдання (диф.залік)	15	-	-	15
Усього годин	30	-	-	30
Разом	90	8	10	72

5. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності (СК):

СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПРН9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПРН11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

ПРН12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ

Методи викладання та навчання:

МН1. Словесний метод.

МН2. Наочний метод.

МН3. Самостійне навчання.

МН4. Практичний метод.

МН7. Інтерактивні методи навчання.

Види контролю: поточний та підсумковий (модульний, семестровий).

Форми оцінювання:

Формативне оцінювання:

ФО1. Письмові та усні коментарі, настанови викладачів у процесі навчання.

ФО2. Письмові та усні коментарі викладача за результатами виконаного завдання.

ФО3. Письмові та усні коментарі викладача щодо динаміки навчальних досягнень.

ФО4. Формування навичок самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання.

Сумативне оцінювання:

СО1. Оцінювання результатів виконаних завдань на практичних заняттях.

СО2. Оцінювання результатів виконаних завдань за самостійну роботу.

СО3. Виконання та презентація індивідуального науково-дослідницького завдання.

СО4. Виконання модульної контрольної роботи.

СО5. Підсумковий контроль (екзамен).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), шкалою (A,B,C,D,E,FX,F), національною 4-х бальною шкалою для екзамену («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, що спрямовані на опанування змісту освітнього компонента з даної освітньо-професійної програми. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється у формі поточного, модульного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю знань здобувачів можуть бути усна відповідь та доповнення під час заняття, а також письмові роботи, що передбачені планами семінарських занять.

Модульний контроль проводиться як підсумкова контрольна робота за даним змістовим модулем з метою оцінки результатів знань здобувачів вищої освіти після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Модульна контрольна робота передбачає виконання здобувачами письмової відповіді на питання за визначеними варіантами.

Виконання індивідуального науково-дослідницького завдання (ІНДЗ) з даного освітнього компонента оцінюється у 15 балів.

Підсумковий контроль знань – диференційований залік, який оцінюється у 25 балів. Форма проведення підсумкового контролю – усна.

Здобувач повинен отримати необхідний мінімум з кожного модуля, включаючи результати самостійної роботи. Здобувач не може бути допущений до складання підсумкового контролю знань з освітнього компонента, якщо він не склав усі передбачені модульні контрольні роботи. Якщо здобувач не набрав потрібної кількості балів, то він не допускається до підсумкового контролю. У визначений термін такий здобувач повинен представити викладачу у письмовому вигляді виконані завдання передбачені семінарськими заняттями та самостійною роботою. Лише після цього здобувач допускається до підсумкового контролю. Здобувачі вищої освіти, які протягом триместру набрали необхідну кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни, мають можливість: не складати екзамен, а отримати його автоматично, відповідно до рейтингової оцінки, переведеної в оцінку за національною шкалою; складати екзамен з метою підвищення рейтингу з освітнього компонента.

Якщо здобувач виконав і захистив всі види робіт передбачені освітнім компонентом, брав активні участь на заняттях, то до його підсумкової оцінки можуть додаватися заохочувальні бали (до 15 балів). Загальна підсумкова оцінка здобувача вищої освіти з освітнього компонента розраховується за накопичувальною системою і дорівнює сумі всіх балів, які було здобуто на кожному з етапів контролю – поточного, модульного контролю, підсумкового контролю, та заохочувальних балів.

Розподіл балів

	Змістовні модулі 1-3				Змістовні модулі 4-6				ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
Складові змістовних модулів	Т 1	Т 2	Т 3	МК 1	Т 4	Т 5	Т 6	МК 2	15	25	100
Кількість балів за темами, у т.ч. за видами робіт:	8	8	8	5	9	8	9	5			
- практичні заняття	5	5	5		5	4	5				
- самостійна робота	3	3	3		4	4	4				
Кількість балів за модуль	29				31						

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
31-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-30	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням ОК	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням ОК

7. ЗМІСТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення

1. Єфремова Г.Л. Соціальний менеджмент: навчальний посібник. Суми, 2024.
2. НМК з дисципліни «Соціальний менеджмент» для студентів спеціальності 073 Менеджмент денної та заочної форми навчання / Г.Л. Єфремова. Суми, 2024.
3. Робоча програма дисципліни «Соціальний менеджмент» / Г.Л. Єфремова. Суми, 2023. 15 с.
4. Силабус навчальної дисципліни «Соціальний менеджмент» / Г.Л. Єфремова. Суми, 2023.

Рекомендована література

1. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Соціальний менеджмент : підручник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 468 с.
2. Богиня Д. П., Грішнова О. А. Соціальний менеджмент : навч. посіб. 3-тє вид. К. : Знання-Прес, 2012. 313 с.
3. Буряк П. Ю., Карпінський Б. А., Григор'єва М. І. Соціальний менеджмент : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2014. 438 с.
4. Виноградський М. Д. Соціальний менеджмент : навч. посіб. 2-ге вид. К. : ЦУЛ, 2019. 510 с.
5. Грішнова О. А. Соціальний менеджмент : підручник. К. : Знання, 2019. 559 с.
6. Єсінова Н. І. Соціальний менеджмент : навч. посіб. К. : Кондор, 2016. 432 с.
7. Завіновська Г. Т. Соціальний менеджмент : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2010. 200 с.
8. Криворучко О. М. Соціальний менеджмент : навч. посіб. Х. : ХНАДУ, 2016. 268 с.
9. Крушельницька О. В. Соціальний менеджмент : навч. посіб. К. : Кондор, 2013. 296 с.
10. Махсма М. Б. Соціальний менеджмент : навч. посіб. К. : Атіка, 2015. 304 с.
11. Михайлова Л. І. Соціальний менеджмент : навч. посіб. К. : ЦНЛ, 2017. 296 с.
12. Никифороенко В. Г. Соціальний менеджмент : навч. посіб. Одеса : Атлант, 2013. 275 с.
13. Осовська Г. В., Крушеницька О. В. Соціальний менеджмент : навч. посіб. К. : Кондор, 2018. 224 с.
14. Рульєв В. А., Гуткевич С. О., Мостенська Т. Л. Соціальний менеджмент : навч. посіб. К. : КОНДОР, 2012. 324 с.
15. Соціальний менеджмент : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Драган О. І. К. : ВД "Вініченко", 2014. 298 с.
16. Соціальний менеджмент : підручник / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. К. : КНЕУ, 2019. 711 с.
17. Соціальний менеджмент : теорія та практика : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Драган О. І. К. : Знання, 2017. 272 с.
18. Хміль Ф. І. Соціальний менеджмент : підручник для студентів ВНЗ. К. : Академвидав, 2016. 488 с.
18. Соціальний менеджмент: методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи. Укладач : Кирилюк Ю. В. Чернігів, ЧНТУ, 2018. 28 с.

Допоміжна література

1. Колбіна Л. А. Менеджмент соціальної роботи: навчальний посібник. Одеса, 2017. 406 с.

2. Менеджмент соціальної роботи: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський, 2020. 262 с.
3. Тернавська Т.А., Раєвська Я.М., Мельник Ж.В. Менеджмент соціальної роботи: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А.С., 2020. 262 с.
4. Тимошко Г.М. Менеджмент соціальної роботи: навчальний посібник. Одеса, 2011. 308 с.
5. Argiolas G. Social management: Principles, governance and practice. 2017.
6. Elizabeth Harlow, John Lawler. Management, Social Work and Change. 2017. 208 p.
7. John H. Pierson. A New History of Social Work: Values and Practice in the Struggle for Social Justice. Copyright Year 2022. 230 p.
8. John Harris & Des Kelly. Management Skills in Social Care: A Handbook for Social Care Managers. 2020. 114 p.
9. Моніторинг і оцінювання соціального впливу проєкту: практичний посібник для виконавців проєктів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України. Київ, 2016. 28 с.
10. План соціального менеджменту і план залучення зацікавлених сторін (Стислий виклад). Київ, 2016. 63 с.
11. Соціальний менеджмент і залучення зацікавлених сторін: Міжнародний фонд «Відродження». URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/coursev1:IRF+SOCMANAGE101+2018_T2/course/
12. Durbin E.F.M. The Politics of Democratic Socialism: An Essay on Social Policy. 2020. 384 p.
13. Eileen Younghusband. Social Work and Social Values: Readings in Social Work. 2021. Vol.
14. Eileen Younghusband. Social Work with Families: Readings in Social Work, 2021. Vol. 1. 188 p.
15. Timo Harrikari, Pirkko-Liisa Rauhala. Social Change and Social Work: The Changing Societal Conditions of Social Work in Time and Place. 2020. 224 p.

Нормативно-правові ресурси

1. Закон України «Про зайнятість населення» (№5067-VI ред. 17.06.2022).
2. Закон України «Про оплату праці» (№108/95-ВР, ред. від 19.07.2022).
3. Закон України «Про охорону праці» (2694-XII, ред. від 16.06.2022 р.).
4. Класифікатор професій ДК 003-2010 (зі змінами 2021 р.).
5. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. Режим доступу: <http://www.msp.gov.ua>.
6. Положення про Міністерство соціальної політики України затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 17.06. 2015 р. № 423.

Інформаційні ресурси

1. Науково- методичний журнал «Соціальна робота в Україні: теорія і практика»
<http://ligasocial.org.ua/index.php/2010-08-31-16-47-51/-q-q>
2. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України – Режим доступу:
<http://www.msp.gov.ua>
3. Васиньова Н. С. Самоуправління як метод соціального менеджменту. URL:
<http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3891/1/Vasineva16-17.pdf>
4. Бриль М. М. Менеджер соціокультурної діяльності як суб'єкт інновацій.
URL: <http://sociocultural.knukim.edu.ua/article/viewFile/143386/1410774>